

Marcel Kacafírek: Skupina Chthonic – mezi hudbou a politikou

(posudek vedoucí bakalářské práce)

Práce se zaměřuje na taiwanskou deathmetalovou kapelu Chthonic a na základě tematického a částečně i formálního rozboru jejich alba *Bú-tik* a dalších skladeb kapely sleduje způsob zpracování tématu taiwanských dějin a pojetí taiwanské národní identity a na ně navazující politické angažmá Freddy Lima. Na začátku autor uvádí přehled vybraných událostí z dějin Taiwanu relevantních vzhledem k tematice písni Chthonicu. Práci dále doplňují informace o historii kapely, jejích členech a zejména jejím hlavním představiteli, který v r. 2016 úspěšně kandidoval do taiwanského parlamentu s programem taiwanské nezávislosti.

Zatímco kapela Chthonic je v odborné literatuře zatím nezpracovaná, k otázce národní identity a tomu, jak se projevuje v taiwanské literatuře, případně umění, literatura existuje. Tuto literaturu autor používá v poměrně malé míře a vedle dvou standardních monografií k dějinám Taiwanu a sociálním hnutím na Taiwanu jen málo využívá další literaturu a pracuje převážně s internetovými zdroji. (V seznamu literatury v závěru práce se ukazuje, že ne úplně správně rozlišuje, co je pramen a co literatura.) Odkazovat v některých informacích (konkrétně se jedná o taiwanštinu) výhradně na heslo na Wikipedii není pro vysokoškolskou kvalifikační práci vhodné a autor měl nahlédnout také odborné literatury. (Je nicméně třeba dodat, že toto heslo je zpracováno podrobně a vcelku přesně.) Autor také literatury a prameny, s nimiž pracuje, nedostatečně cituje. Jako příklad lze uvést informaci o postupu práce na vzniku hudby k albu – autor o tom mluví jako o známé skutečnosti, určitě zde ale čerpal z nějakého interview nebo vyjádření členů kapely (s. 34).

Struktura práce není vždy přehledná. Autor se snaží podat informace v chronologickém pořadí a dále postupuje od obecnějších informací k informacím úzce zaměřeným na hlavní téma (tj. nejprve dějiny Taiwanu, pak „dějiny“ kapely, příběh Freddyho Lima a jeho politického angažmá, pak rozbor alba a shrnující závěr). Volba takového mechanického uspořádání od sebe odděluje historický úvod a rozbor písni, které tuto historii zpracovávají, a práce pak není vždy přehledná. Důsledkem ne vždy přehledné struktury (a také přílišné rozsáhlosti práce) je částečná diskrepance mezi zadáním, abstraktem, úvodem a závěry práce. Zde je však možná na vině i formulační nepřesnost (k tomu viz níže).

Celkově práce trpí nepřesnými a neobratnými formulacemi (k tomu ještě viz níže), autor místy odbočuje od tématu k nepodstatným detailům, které odvádějí pozornost od tématu práce a ztěžují čtení. Markantním příkladem je zejména rekapitulace historie kapely či biografie jejího frontmana. Problémy se strukturou práce se projevují také v umístění některých kapitol (zejména se týká „Poznámky k Taiwanštině a přepisu do latinky“ („taiwanština zde má správně být s malým t)).

Pozitivně hodnotím rozbor jednotlivých skladeb, který zahrnuje jak text, tak i hudební stránku a místy i choreografii a scénické provedení a přesvědčivě ukazuje pojetí taiwanských dějin a vazbu na diskurz národní identity. (Je však pravda, že rozborům by prospěla důkladnější provázanost s událostmi taiwanských dějin shrnutými na začátku práce.) Jako vedoucí práce musím ocenit velký pokrok, který zde autor udělal ve srovnání s první verzí rozboru.

Největším nedostatkem práce jsou neobratné a v důsledku toho nepřesné formulace. Místy dokonce dochází k tomu, že text je zmatečný a není úplně zřejmé, co chce autor říci. Uvádím tři příklady: 1) informace o natáčení videoklipu spojenou s výkladem symbolických významů místa. Poté, co se dozvíme, že videoklip se natáčel v Síni bojových umění ve městě Tainan, autor pokračuje (příliš značně pro autorův přístup je přespříliš úsporné používání bibliografických odkazů):

„Historické události, které skupinu inspirovaly, aby si pro svůj klip vybrala toto místo, se odehrály v „paláci vojenské ctnosti“ v Puli (Buli 埔里), městě v samém středu Taiwanu. Zde se v roce 1930 nacházelo japonské velitelství pro řešení incidentu Wushe, na tom samém místě měly také velitelství taiwanské milice v době incidentu 28. února 1947. Historie tohoto místa ho tudíž činí vhodným pro natočení videoklipu tematizujícího otázky taiwanské identity. Natáčení videoklipu podpořila i samospráva města Tainan, která skupině umožnila přístup do budovy a akci zaštitila.“ (s. 31)

Z textu především není zřejmé, proč výběr míst pro natáčení (Tainan) odpovídá inspiraci historickými událostmi, které se odehrály v Puli. Druhá nejasnost plyne ze spojení informace o japonském velitelství (utlačovatelé) a taiwanských milicích (utlačovaní) v jedné větě.

Druhý příklad je z historického úvodu. Zde se nejprve dozvídáme, že historický úvod nepodává komplexní přehled dějin Taiwanu, ale předkládá je „pouze z hlediska oficiálního narativu taiwanské identity“. Vzápětí se nicméně čtenář dozví, že „Základní zdroj historických událostí, uvedených v této kapitole, je kniha Taiwan: A New History, napsaná Murrayem A. Rubinsteinem.“ (s. 11)

Problémy jsou zde dva: v jakém smyslu má cenu mluvit o „oficiálním narativu taiwanské identity“? A znamená to skutečně, že autor chápe Rubinsteinovu standardní monografii pouze za reprezentativní příklad „oficiálního narativu t. národní identity“?

Třetí příklad: Na začátku se dovídáme o Freddy Limovi, že „[J]eho **program je stejný, jako když začínal s politickým aktivismem, tedy dosáhnout svobodného a nezávislého Taiwanu**. Toho se snaží docílit také skrze svoji hudbu, čemuž se budeme v této práci věnovat.“ Vzápětí autor píše: „Písně, zpívané taiwanským dialektem čínštiny, použití tradičních hudebních nástrojů, zpracování historických témat, to vše používá Freddy Lim nejen k vytvoření hudebních alb s komplikovanou strukturou, ale i k **legitimizaci** svého politického postoje. Podle vlastních slov toto dělá „...pro taiwanský lid“.“

Deklarovaný cíl nekoresponduje s potřebou „legitimizace“. Buď je zde nevhodně volené slovo, nebo autor skutečně chce zdůraznit zpěvákovu potřebu „legitimizovat svůj politický postoj“, pak ale není zřejmé v čem je jeho snaha „dosáhnout svobodného a nezávislého Taiwanu“ nelegitimní, respektive před kým se zpěvák potřebuje legitimizovat.

Řada dílčích formulací je neobratná: „nerovnoměrně strukturovaný rozvoj země, vystavování důležitých cest a upevnění dříve ledabylého systému vlády dynastie Qing“ (s. 15); „Taiwan... plynně navazuje na republiku vytvořenou roku 1912 na čínské pevnině při převratu a porážce dynastie Qing“ (s. 18); „V současnosti je Taiwan uznávaný jen několika malými státy v Karibiku, Tichomoří a Africe. Je také uznávaný křesťanským Vatikánem. Tento fakt způsobuje náročnější ekonomický růst, proto se někteří taiwanští politici (většinou z KMT) přiklání k hlubší ekonomické spolupráci s pevninskou Čínou“ (s. 18).

Formulační neobratnosti a nepřesnosti příležitostně (ale naštěstí v mnohem menší míře než historický úvod) poznamenávají také překlady (např. 武裝, přeloženo jako „vzrůstající zbrojení“, lépe: „vyzbrojování“; 械鬥, „konflikt“ – lépe: „bitva“; 兩岸服務貿易協助 přeloženo jako „Meziúžijnová služební a obchodní smlouva“, lépe: „Smlouva o službách a obchodu přes Taiwanskou úžinu“). Celkově však přeložené čínské výrazy a ukázky dokládají schopnost práce s čínským textem (včetně nakládání s originálem v taiwanštině).

V práci jsou také překlepy a pravopisné chyby (zejména psaní velkých a malých písmen, chaotcké nakládání s velkými písmeny viz např. výčet hudebních nástrojů na s. 25: erhu, Shamisen, Guzhen, koto, shakuhachi, pgaki).

Na základě výše uvedeného hodnocení práce konstatuji, že přestože je zde řada nedostatků, doporučuji bakalářskou práci k obhajobě a navrhuji hodnocení známkou dobře.

Vranov nad Dyjí, 10.6.2018

Otázka:

Prosím o objasnění způsobu práce s čínskými znaky při zápisu taiwanštiny, včetně podoby fonetických výpůjček (je íong 攏 skutečně jen fonetická výpůjčka?) a použití málo obvyklých čínských znaků (např. 故 ve verši z písně Set Fire to the Island, s. 63; případně 倚 ve verši 擲頭面正倚乎在 na s. 66).

Písemného zápisu taiwanštiny se týká i další otázka: je v taiwanštině běžné uspořádání znaků ve verši s mezerami mezi slovy a těsnými slovními spojeními, např. 跂鐮手銜 拖磨聲 迷亂中 愈來愈清 (66).